

Cristi I. Popescu

THE FINAL LOCKDOWN

Ar fi putut să își trăiască viața simplu, departe de luminile scenei, fără să le ofere nimic celorlalți sau alegând mereu între oportunități, separând egoist momentele comode de cele mai puțin plăcute. Însă nimic din toate acestea nu se potrivește artei și creatorilor ei care, dincolo de simplul altruism, există tocmai ca să împărtășească prin vocație bucuria spectacolului.

După un an cu festivaluri închipuite, show-uri carantinate în amintiri, lansări de muzici noi pe streaming, concerte live din izolare și multă, multă suferință, rockul nostru dă iar semne de existență.

Trecând peste valoarea de simbol a creației artistice blocate în lockdown, pandemia ne-a arătat tuturor, mai mult ca oricând, că este și de datoria noastră să susținem pentru viitor ceea ce până mai ieri primeam liber, în mod necondiționat: muzica, arta, literatura.

Ne întoarcem la viață, poate puțin schimbați de proximitatea bolii, dar marcați cu promisiunea că de această dată va fi altfel, că îi vom înțelege cu adevărat și rostul.

Sau măcar așa cum venerabilul chitarist Rolling Stones, Keith Richards, spunea în biografia sa – LIFE – cufundat într-un vâl des cu fum de țigară:

„Viața e ca o glumă la care nu vei apuca să râzi niciodată, pentru că nu știi precis cum se va termina. Dar, indiferent de ceea ce alegi să faci cu viața ta, ca să poți trece mereu peste greutăți, nu renunța la pasiune!”

Keep On Rocking!

CUPRINS

Mărturisire de autor	7
Reverență unui cavaler	11
Alin Dincă (Coiotu') (TROOPER)	13
Amintiri dintr-un sertar	29
Paul Ciuci (COMPACT)	33
Cristian Hrubaru (Rock FM)	47
Ovidiu Anton	59
Alex Dona (Despre vin punct ro)	73
Florin Țibu (Crivăț - BUCOVINA)	87
Iulian Agapie (Pictorul de sunete)	105
Tibor Kati (Sur Austru)	117
Titus Constantinescu (Let's ROCK)	135
Dan Byron	147
Mihai Vasilescu (Nu doar un fotograf)	159
Dan Costea (COMA)	173
Alex Florescu (Free Riders)	185
Adelin Petrișor (Jurnalist)	197
Cezar Paul-Bădescu	209
Laurențiu Mandu	221
„Un alt început...”	230

Probabil că sala cinematografului Luceafărul nu a vibrat niciodată mai tare pe rock așa cum a făcut-o în seara unplugged-ului Trooper.

6 martie 2020. În cel de-al 25-lea an de existență al formației, acusticul târgoviștenilor a fost ultimul show văzut de mine înaintea izolării. Chiar dacă era declarată deja pandemie, nimeni nu resimțea încă vreo panică.

Sub greutatea muzicii heavy metal, pusă aici pe instrumente reci, scena teatrului cinema a fost, pentru câteva ore, într-o altă dimensiune. Pe „scândură”, artiștii s-au prezentat ca de obicei, dispuși la show și fără regii care să le cosmetizeze în fața publicului ideea de spectacol total. În următoarea săptămână, Trooper urma să plece la Londra pentru un concert pe Camden High Street, în clubul Underworld. Lockdown-ul ne-a închis tuturor orice perspectivă.

Am stabilit dialogul cu Alin Dincă în primele zile ale carantinei. Proiectul podcastului din izolare îmi mutase spontan între patru pereți întreaga energie pe care, de altfel, o consumam lângă scenă aproape la fiecare final de săptămână.

Dar acum, în stare de urgență, prin geamul apartamentului, rockul dă un singur fel de spectacol. Unul care îți picură în gând secvențe recente, cu amintiri din ce în ce mai apăsătoare, care te provoacă enervant să îți închipui live, privind afară, cum primăvara își face de cap și dincolo de izolare.

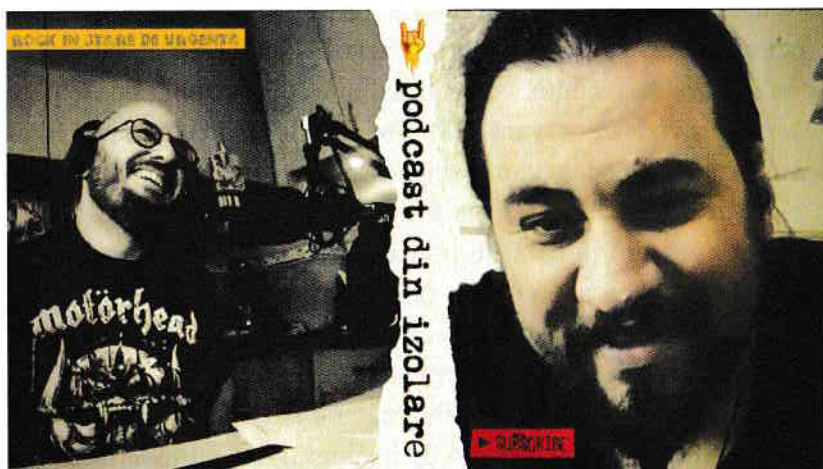
Ieșitul din casă înseamnă o adevărată cursă cu obstacole, o înregimentare la care nu mai este oricine dispus. Fiecare își ferește sănătatea așa cum se pricepe mai bine, iar îndrăznelile săptămânale se fac temător și bine reglementat - cu un interval orar clar stabilit, cu un itinerar trecut pe hârtie, cu multe date personale și coduri de identificare, care ucid bucuria oricui de a trăi anotimpul nou și dincolo de instinctul de supraviețuire.

Pășești prudent, însoțit de sute de scenarii apocaliptice. Toate sunt sortate documentat, cu tot felul de surse media, și transpuse în măsuri proprii de siguranță. De multe ori ai senzația că temerarii care se întorc „vii” de la magazin ar trebui să fie primiți cu aplauze de cei rămași acasă.

Războiul ăsta există chiar dacă dușmanul este invizibil, iar coregrafiile puse în scenă de cei înspăimântați sunt de nerecunoscut, uneori demne de o comedie neagră. Când te vezi trecut totuși de preșul îmbibat cu clor, pus ostentativ la granița apartamentului, răsufli ușurat.

Cu ochii printr-un alt geam, cel al computerului, îți redimensionezi mai bine propria siguranță și trăiești digital legătura cu oamenii pe care, până mai ieri, îi îmbrățișai. Stăm toată ziua legați la aparate, ca să putem supraviețui unei lupte imaginare cu propriul confort. Dar frontul adevărat este cel unde oamenii mor zilnic, tot dincolo de geamuri, în spitale.

Potrivesc printr-o voce găjăită câteva cuvinte fredonate precum Rolling Stones: „life was so beautiful, then we all got locked down, feel like a ghost, living in a ghost town, yeah”, îmi fac probele de sunet și îl sun pe Alin. Acum cred că putem începe.

– Salut, Alin! Ce cauți în casă, pe vremea asta atât de frumoasă?
– Ha, ha... Uite, îmi dezvolt talentele de bucătar. Îmi plăcea și înainte să gătesc, dar nu prea aveam timp pentru așa ceva, iar acum, în izolare, încerc să profit cât pot de mult de pasiunea mea. Și lucrez la piese noi, dar este extraordinar de frustrant că nu reușim să mergem în studio să ne ducem munca până la capăt. Așa că sunt o mulțime de idei noi pe care le imprimăm cum se poate, în variante demo. Mă frământă cumva treaba asta pentru că mi se pare că pierdem timpul, deși situația este de așa natură. Așa resimt eu acum. Vreau să fac ceva, vreau să înregistrez piesele, să ajungă la fani chiar dacă noi nu putem să cântăm. Dar uite că e greu de mers la studio, să aduni atâția oameni la un loc, să stăm acolo și... Mai ales acum, când lucrăm la o piesă care ține aproape 20 de minute și pe care o să avem și niște prieteni muzicieni invitați (n. „Rădăcini de Dor”). Îți dai seama, nu poți să stai pe Zoom sau pe Skype și să gândești o asemenea piesă. Trebuie să fii la fața locului, să cânti fiecare parte de o mie de ori, să vezi cum o simți. E tare greu.

– Înainte de izolare aveți concerte programate în toată țara, dar aveți un show și mai important la Londra. Cum v-a afectat starea de urgență?

– Aici s-a oprit totul, chiar înainte de Londra, dar am zis că suntem una dintre trupele norocoase pentru că am apucat să dăm câteva concerte anul ăsta. Îmi doresc foarte mult ca măcar în toamnă să putem relua concertele, deși acum sunt multe momente în care mă îndoiesc. De concertul de la Londra ne pare foarte rău, urma să mergem acolo, discutaserăm înainte chiar și cu agentul lui Bruce Dickinson, urma să ne vedem, aveam planuri importante pentru ziua aia.

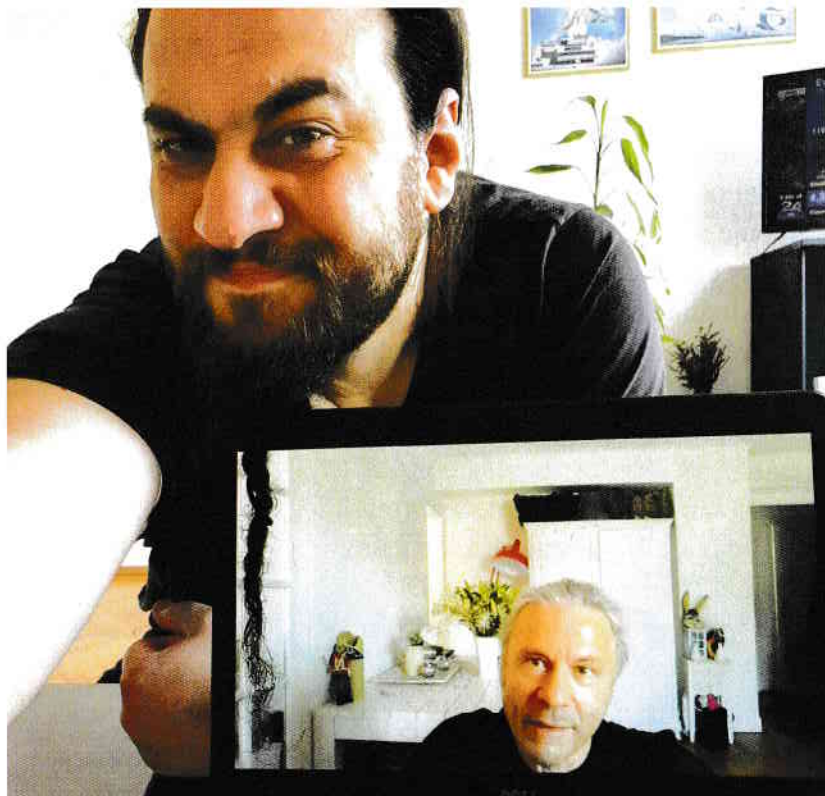
– Totuși, cu Bruce te-ai văzut acum, în februarie, la Sala Radio. Parcă e o veșnicie deja, pentru că totul s-a schimbat radical de atunci. Cum ai trăit experiența?

– Da, ne-am întâlnit la conferința lui, chiar am stat o zi întreagă împreună și am discutat. O să mă văd și zilele următoare cu el. Ce să vezi, tot online, o să vorbim puțin.

– Cum s-a schimbat atât de radical, într-un timp atât de scurt, toată viața noastră, dar mai ales a voastră, a artiștilor, ca efect al acestei pandemii?

– E complicat. Ne-a afectat și pe noi foarte tare. În primul rând, pentru că nu mai putem cânta, nu ne mai putem întâlni la repetiții.

– Știi, este încă greu să gândim în noua paradigmă, dar stăm în casă ca într-un tunel fără „luminiță”. Voi nu mai reușiți să

(foto: Alin Dincă/arhivă personală)

comunicați la fel ca înainte. Cum se compune într-o asemenea perioadă?

– Lucrăm individual și ne vedem în fiecare seară online, la ora 20:00, ne trimitem track-uri: „...uite chitara asta, uite toba asta, uite ideea asta”. E foarte greu să finalizăm ceva. Și chiar dacă noi, ca trupă de heavy metal care nu se bazează neapărat doar pe cântat, suntem relativ ok, foarte mulți artiști trec acum prin adevărate tragedii. Pentru că erau plătiți la proiect de teatre, de cluburi, iar în momentul ăsta nu mai au chiar niciun venit. Vorbeam cu prieteni artiști, muzicieni, din trupe de cover-uri și îmi spuneau că au ajuns să se bucure că bunica lor ia pensia. Și nu glumeau.

– Ce crezi totuși că se va întâmpla? Care este viitorul apropiat? Pentru că uite, veștile sunt oarecum confuze, suntem în vârf de criză sanitară sau nu suntem... în toamnă am putea să ne reluăm toate proiectele, dar dacă nu va fi așa... Oare care vor fi soluțiile în muzică, de pildă?

– Dacă stăm să ne gândim că în toamnă vor fi reluate evenimentele, atunci încă de pe acum mă gândesc deja că este tragic. E ca la un cutremur. Cu fiecare grad în plus, situația poate deveni din ce în ce mai catastrofală, astfel încât, și în cazul ăsta, fiecare lună de lockdown care trece nu face decât să agraveze situația. Mulți spun că muzicienii și artiștii ar trebui să se reprofileze. Și că, dacă vor bani, să facă și altceva, să fie, spre exemplu, casieri la magazine.

– Ne-am săturat de cultură, de artiști?

– Eu le-am răspuns că fix tipul ăsta de mentalitate ne-a adus în punctul în care suntem acum, după atâția ani de la „eliberarea” noastră. Am ajuns să nu mai dăm doi bani pe cultură sau pe actul artistic. Adică dacă îi trimitem pe artiști să vândă la casa de marcat, asta înseamnă că atâta consideră unii că valorează un om care face artă în clipa asta.

– Totuși, nu se poate petrece așa ceva pentru că, uite, în istoria recentă a omenirii nu s-a mai întâmplat niciodată ca întreaga planetă să stea închisă, ca într-o peșteră, la fel cum nu s-a mai întâmplat niciodată un moment în care să nu existe muzica sau arta.

– Exact! Aici este, de fapt, diferența sufletească. Pentru că în clipa asta, în care se trăiește foarte greu, niște artiști au încă puterea să producă lucruri frumoase. Unii spun: „Uite, postez asta ca să vă fac izolarea mai frumoasă” și, în același timp, de cealaltă parte se află hater-ii care comentează: „A, păi înseamnă că nu ai citit GREIERELE ȘI FURNICA. Dacă ți-a plăcut să fii artist, acum suferă!”

– Am observat și eu lupta asta de clasă, care pare să se vede și mai acut acum, pentru că oamenii ăștia stau în casă, pe internet, și scriu tot felul de bazaconii. Le avem rezolvate pe toate și acum a apărut ura împotriva artiștilor? De ce crezi că vremurile noi mai mult ne înrăiesc în loc să ne determine să fim mai buni, să avem soluții care să ne readucă împreună?

– Pentru că atâta putem. Mulți sunt atât de slabi și de meschini, încât profită și lovesc în oamenii care deja sunt la pământ. De ce crezi că se uită lumea la toate emisiunile mizerabile de la televizor? Pentru că românii sunt atât de nefericiți, încât își doresc să vadă semeni și mai nefericiți decât ei.

– Culmea e că emisiunile cu pricina s-ar putea să dispară acum, pentru că nu vor mai fi bani pentru atâta risipă.

– Hai să vedem...

– Avem vreo șansă să devenim mai buni, nu știu, se va schimba ceva în noi după izolarea asta?

– Citeam un interviu al unui artist internațional care spunea că el simte cumva că zona muzicală s-a unit și că oamenii au devenit mai empatici, așa că, dacă se va întâmpla ceva aici, înseamnă că se poate ieși curat din nebunia asta. Însă... strict din ce văd eu acum

și analizând la rece, nu cred că ne vom schimba prea mult. Or să iasă unii din lockdown precum câinii de pradă, o să devenim toți specialiști în online și în pus pumnul în gura celuilalt. Poate că sunt eu negativist, dar cred că oamenii au devenit din ce în ce mai nervoși, nu mai suportă părerea celuilalt, se agață deja de orice, vor să atace, vor să îți arate că le ești inferior.

– Dar în comunitatea artiștilor crezi că există vreo șansă de unitate, pentru interesul tuturor?

– În perioada asta este clar că artiștii sunt mult mai uniți decât înainte. Au început să înțeleagă niște lucruri și se pare că trag toți la aceeași căruță, însă cred că după ce se va termina totul, fiecare s-ar putea să se ducă în direcția lui și să se rupă frăția izolării. Măcar dacă ar rămâne ceva bun și măcar dacă, în urma discuțiilor pe care le-au avut anumiți reprezentanți ai artiștilor cu cei din guvern, s-ar înțelege că avem nevoie de cultură, că există niște oameni care plătesc taxe și impozite și care ar trebui să aibă drepturi echitabile în societate.

– Este un moment crucial pentru voi, artiștii, în care trebuie să vă reorganizați tocmai în raport cu ceea ce spuneai mai devreme, în raport cu statul. În momentul în care se termină criza sanitară, v-ați gândit să reluați astfel de discuții ceva mai serios?

– Știi care este temerea mea? Că de fiecare dată în România a existat tentația asta a găștilor și mi se pare cumva că, din politică și până în spatele blocului, mereu s-a urmărit formarea de găști. În clipa asta, muzicienii s-au unit și încearcă să facă un lucru, dar simt că or să înceapă la un moment dat să iasă iar câte doi, câte trei, gășculițe, gășculițe și... gata, ajungem de unde am plecat.

– Adică ușor-ușor ne revenim, nu?

– Da, ne revenim, or să ajungă să lupte iar pentru propriul interes.

– Vor fi și resurse mai puține și atunci cred că va începe cu adevărat lupta. Sunteți pregătiți?

– Nu. Lucrurile astea nu mi-au plăcut niciodată. Eu am făcut mereu pasul în spate acolo unde am văzut că apare o gașcă. Îți mai povesteam în trecut că, acolo unde văd o gașcă, încerc să mă dau la o parte.

– Dacă tot ai adus cuvântul ăsta în discuție, hai să vorbim acum și despre o „gașcă” frumoasă, despre TROOPER, pentru că voi anul acesta faceți 25 de ani de activitate și aveți programat un concert aniversar. Țineți în continuare „toate pânzele sus” în privința evenimentului?

– Într-adevăr, aveam stabilită data de 24 octombrie pentru show-ul ăsta. Noi ne-am înființat pe 25, dar ne-am gândit să facem concertul cu o zi înainte ca să ne prindă miezul nopții pe scenă. Dar acum, ai văzut, nu am mai anunțat nimic oficial. Sălile au fost luate deja, avem chiar mai multe variante, dar suntem în standby, pentru că nu știm când se va termina pandemia. Și-atunci când se va termina criza, prin august, sunt sigur că tot vor exista restricții în privința numărului de oameni pe care ai voie să îi bagi într-o sală. Nu știu, anul ăsta cred că este cumva compromis. Sper, totuși, să facem niște lucruri, însă mult mai serios mă gândesc că o să sărbătorim 25 de ani în 2021.

– Care este feedback-ul din partea fanilor, a oamenilor care ascultă muzică rock? Pentru că mă gândesc că nu trebuie să stai lângă cineva doar la bine, ci mai ales atunci când îi e greu. Așadar, fanii vă susțin, vă sunt alături, se ascultă rock românesc în toată perioada asta?

– Dacă scena românească și trupele au făcut un pact și încearcă să rezolve ceva, cumva fanii au rămas tot împărțiți, precum sunt suporterii echipelor de fotbal. Din fericire, noi avem o mulțime de fani care ne sunt alături, eu îi consider prietenii trupei. Avem foarte mulți și acum, când am mai mult timp liber, pot să vorbesc cu ei, în mediul online, mai mult decât o făceam înainte. Stau și le răspund la întrebări, le povestesc ce se mai

întâmplă pe site-ul nostru, în shop-ul nostru. Vom lansa curând și al doilea sortiment de bere a formației.

– Ei... da, asta chiar ca este o veste foarte bună pentru că în izolare berea pare să fie alimentul preferat al multora (sic!).

– Avem multe planuri și stăm mereu în legătură cu fanii. Discutăm, e perfect că avem mai mult timp la dispoziție să ne cunoaștem mai bine. Acum am ocazia să schimb zeci de e-mailuri în fiecare zi, așa că, să știți, voi îmi scrieți și, dacă nu vă răspund astăzi, o să vă răspund mâine, dar răspund cu siguranță tuturor.

– După ce ați renunțat să mai mergeți la Londra, v-ați decis să faceți un show LIVE pe internet. A fost primul astfel de concert susținut la noi de o trupă. Care a fost feedback-ul, există o perspectivă și pentru zona asta? Așa o să arate, oare, viitorul?

– Nu, categoric nu. Noi am făcut acel eveniment atunci pentru că am simțit că le suntem datori oamenilor care aveau deja biletele cumpărate la Londra, la Roman, la Bacău, la Constanța. Și am zis: uite, le amânăm, dar hai să facem și un eveniment acum pentru ei. Am simțit că lucrurile vor deveni din ce în ce mai rele. Ca să faci un LIVE de genul ăsta, ai nevoie să strângi niște oameni, să vină o echipă de filmare, de sunet, să se întâmple niște lucruri. Și m-am gândit că în lockdown nu o să ne mai putem aduna la fel, deci să îl facem acum. A prins foarte bine, însă nu cred sub nicio formă că la noi varianta asta de show online cu bilete este una de viitor. Nu cred. Pentru că cineva o să înregistreze ecranul și imediat filmarea aia va umple tot internetul. În România, din păcate, treaba asta nu funcționează. Și dacă ar funcționa, probabil s-ar vinde multe bilete doar dacă ar fi Iron Maiden în concert. Nu cred nici că site-urile care oferă astfel de concerte online cu trupe rock din România vor supraviețui.

– Dar varianta aleasă de Metallica, aceea de a da show-uri mai vechi, care oricum costau, însă de a le monetiza acum în interesul fundației lor caritabile? (n. Metallica Mondays)